

עמ"מ 5091/24 - פלוני נ' מדינת ישראל

עמ"מ 5091/24 - פלוני נ' מדינת ישראל ואח'עליון

עמ"מ 5091/24

פלוני

נגד

1. מדינת ישראל

2. שירות הביטחון הכללי

בבית המשפט העליון

[30.06.2024]

כבוד השופט ג' כנפי-שטייניץ

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (הנשיא מ' סובל) מיום 12.5.2024 במ"מ 56441-04-24

בשם המערער:

עו"ד דניאל שימשילשוילי

בשם המשיבים:

עו"ד מתניה רוזין

תאריך הישיבה:

כ"א בסיון התשפ"ד (27.6.2024)

החלטה

לפני ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (הנשיא מ' סובל) מיום 12.5.2024 במ"מ

56441-04-24, בה אישר צו מעצר מנהלי שניתן בעניינו של המערער על ידי שר הביטחון מכוח סעיף 2 לחוק

סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979.

תמצית הרקע העובדתי

1. הרקע העובדתי לערעור פורט בהרחבה בהחלטת בית המשפט המחוזי, ועל כן הוא יובא אך בתמצית. המערער, יחד עם ארבעה אחרים (להלן: האחרים), נעצר לחקירה פלילית ביום 28.4.2024, בחשד לביצוע מספר עבירות, ובכללן הצתה על רקע לאומני, התפרעות, ידוי אבנים ועבירות ממניע גזענות או עוינות כלפי ציבור. זאת, על רקע אירועי אלימות שאירעו בכפרים פלסטיניים ביהודה ושומרון בימים 12-13 לאפריל 2024. המערער הכחיש את ביצוע העבירות, אולם שמר על זכות השתיקה באשר למרבית השאלות שהופנו אליו. לאחר שהסתיימה החקירה, ובהעדר תשתית מספקת להעמדתם לדין של המערער והאחרים, הורה שר הביטחון על מעצרו המנהלי לתקופות שונות. באשר למערער, נקבע כי הוא ייעצר לתקופה של ארבעה חודשים, החל מיום 28.4.2024 ועד ליום 27.8.2024.

2. בפרפרזה שנמסרה בעניינו של המערער, צוין כדלקמן: "יליד 05 (בן 18) תושב יצהר, שוהה בגבעה ב' ומנהיג אותה. פעיל אלים וקיצוני, בעברו שורה של הגבלות מינהליות, לרבות מעצר מינהלי. הנדון שב ועולה כמי שאינו סר למרות החוק, ואף מזלזל בחוק ובכוחות הביטחון. לנדון מעורבות בשורה של מעשי אלימות, בגזרת השומרון ובגזרת בנימין. המידע בעניינו של הנדון מלמד על סיכון הנשקף ממנו לביטחון המדינה והציבור". בדיון שהתקיים ביום 7.5.2024 לפני בית המשפט המחוזי, נחקר נציג השב"כ על-ידי בא-כוח המערער והתקיים דיון במעמד צד אחד, במסגרתו נמסר לבית המשפט חומר חסוי, וניתנה התייחסות גורמי הביטחון לשאלות בית המשפט. לאחר הדיון הוגשה התייחסות משלימה של גורמי הביטחון במספר עניינים לפי דרישת בית המשפט.

3. ביום 13.5.2024 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי, בה אושר צו המעצר המנהלי שהוצא נגד המערער. בהחלטתו, דחה בית המשפט המחוזי את טענותיהם הכלליות של באי-כוח העצירים, וכן התייחס לעניינו של כל עציר באופן פרטני. באשר לטענה כי לא מוצה האפיק הפלילי, נקבע כי המערער והאחרים נעצרו בשלב מתקדם של החקירה הפלילית, וכי ההחלטה שלא להעמידם לדין נבעה, בין היתר, משמירה על חיסיון מקורות ואמצעים של הרשות החוקרת. עוד נקבע כי העצירים נחקרו בשנית גם לאחר ביצוע המעצר המנהלי, וכי לנוכח היקף החקירה שקדמה למעצרים ושמירתם על זכות השתיקה, לא ניתן לומר כי מדובר בחקירות שנעשו כדי "לצאת ידי חובה". באשר לטענה כי לא ננקטו כלפי העצירים חלופות מעצר פוגעניות פחות, קבע בית המשפט המחוזי כי יש לדחותה - זאת, לנוכח האינדיקציות הקיימות להשתתפותם בהתפרעויות ובמעשי אלימות קשים סמוך לפני מעצרים, וכן לנוכח מידע מודיעיני שהוצג, לפיו אלה הפרו מספר פעמים הגבלות מינהליות שהוטלו עליהם בעבר.

באשר לעניינו הפרטני של המערער, קבע בית המשפט המחוזי כי זה הפר בעבר הגבלות מינהליות שהוטלו עליו, ביניהן מעצר יישוב, מעצר בית לילי, ומעצר בית מלא; וכי מאז הוסרו הגבלות אלה, החל המערער להוביל ולהנהיג מעשי אלימות כלפי פלסטינים, כאשר פעילות זו הגיעה לשיאה סמוך למועד מעצרו. לבסוף, קבע בית המשפט המחוזי כי לנוכח חומרת מעשי האלימות בהם היה מעורב המערער, והעובדה כי מעצרו המנהלי הקודם לא הניא אותו מלהוביל פעילות אסורה כאמור, ואף לא "פעולות שיש בהן ממד של אזהרה" שננקטו בעניינו לפני אירועי האלימות האחרונים - אין דרך להפיג את מסוכנותו אלא באמצעות מעצר ממש. לנוכח המתואר לעיל, אישר בית המשפט המחוזי את צו המעצר המנהלי שהוצא בעניינו של המערער למלוא התקופה וקבע מועד לעיון מחדש בעניינו ליום 4.8.2024.

טענות הצדדים בערעור

4. המערער עותר לביטול צו המעצר המנהלי, לבחינת חלופת מעצר ולחילופין לקיצור מעצרו. המערער טוען, בעיקרם של דברים, כי התשתית הראייתית הקיימת נגדו אינה מצדיקה את מעצרו המנהלי; כי למצער, היה על המשיבים לנקוט באמצעים פוגעניים פחות, כגון מעצר בית או מעצר בפקוח אלקטרוני; כי צו המעצר בעניינו של המערער הוצא משיקולים זרים, לנוכח קיומו של לחץ בינלאומי; וכי המשיבים לא מיצו את החקירה הפלילית בעניינו של המערער, כמתחייב. בהקשר זה נטען, כי חקירתו של המערער ארכה שש דקות בלבד.

5. המשיבים, מצדם, סומכים ידיהם על החלטתו של בית המשפט המחוזי וטוענים כי יש לדחות את הערעור. לטענתם, אף שאכן מעצר מינהלי הוא בבחינת מוצא אחרון, יש בחומר החסוי בעניינו של המערער כדי להצדיק את מעצרו. באשר לטענות בדבר חקירתו הפלילית של המערער, טוענים המשיבים כי זו ארכה זמן קצר לנוכח בחירתו לשמור על זכות השתיקה. באשר לחלופות אחרות, טוענים המשיבים כי אלה נבחנו - לרבות האפשרות למעצר בית - ונמצא כי אין בהן כדי לאיין את מסוכנותו של המערער.

דיון והכרעה

6. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, ובחנתי את החומר החסוי שהוגש לעיוני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

עיקר טענות המערער הועלו לפני בית המשפט המחוזי, אשר דן בהן בהרחבה ודחה אותן באופן מנומק ומפורט. לאחר שהוצג לפני החומר החסוי בעניינו של המערער, שוכנעתי כי בדיון דחה בית המשפט המחוזי את טענותיו, ולא מצאתי להתערב במסקנתו של בית המשפט לפיה לא ניתן, בשלב זה, לאיין את המסוכנות הנשקפת מן המערער באמצעות חלופת מעצר. לנוכח האינדיקציות למעורבות המערער באירועי אלימות קשים כלפי האוכלוסייה הפלסטינית סמוך לפני מעצרו; ולנוכח הפרת הגבלות מינהליות שהוטלו עליו בעבר - שוכנעתי כי מעצרו לעת הזו אכן נדרש לצורך שמירה על ביטחון הציבור וביטחון המדינה. בנסיבות אלה, לא קמה עילה להתערבות בהחלטתו של בית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, כ"ד בסיון התשפ"ד (30.6.2024).